

ADVIES Nr. 1.682

Zitting van woensdag 1 april 2009

Transportkosten voor outplacement

x x x

2.370-1

ADVIES Nr. 1.682

Onderwerp: Transportkosten voor outplacement

Mevrouw J. Milquet, vice-eersteminister en minister van Werk en Gelijke Kansen, heeft bij brief van 12 januari 2009 de Nationale Arbeidsraad verzocht zich te buigen over het probleem van de transportkosten voor outplacement.

De bespreking van dat vraagstuk werd toevertrouwd aan de commissie Individuele Arbeidsverhoudingen.

Op verslag van die commissie heeft de Raad op 1 april 2009 het volgende eenparige advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. AANHANGIGMAKING

Mevrouw J. Milquet, vice-eersteminister en minister van Werk en Gelijke Kansen, heeft bij brief van 12 januari 2009 de Nationale Arbeidsraad verzocht zich te buigen over het probleem van de transportkosten voor outplacement.

De minister verwijst in haar adviesaanvraag naar een brief waarin de heer F. Vandenbroucke, Vlaams minister van Werk, aandacht vraagt voor de desbetreffende problematiek, omdat de huidige regelgeving volgens hem niet duidelijk bepaalt wie de transportkosten voor de outplacementbegeleiding voor zijn rekening neemt, waardoor er in de praktijk verschillende regelingen bestaan.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

A. Retroacta

De Raad herinnert eraan dat de outplacementbegeleiding nu voornamelijk is geregeld in de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 82 van 10 juli 2002 betreffende het recht op outplacement voor werknemers van vijfenveertig jaar en ouder die worden ontslagen, gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 82 bis van 17 juli 2007.

De collectieve arbeidsovereenkomst nr. 82 geeft uitvoering aan de wet van 5 september 2001 tot verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers, door te voorzien in een algemeen arbeidsrechtelijk kader betreffende sommige aspecten van de outplacementbegeleiding.

Verder werden ter uitvoering van het generatiepact en het interprofessioneel akkoord voor de periode 2007-2008 een aantal wettelijke en verordenende maatregelen genomen, waaronder de wet van 17 mei 2007 houdende uitvoering van het interprofessioneel akkoord voor de periode 2007-2008, met betrekking tot de outplacementbegeleiding van werknemers van vijfenveertig jaar en ouder die worden ontslagen.

Gelet op die nieuwe bepalingen heeft de Raad de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 82 bis gesloten, om de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 82 aan te passen.

B. Voorstellen en opmerkingen

1. Algemene beschouwingen

De Raad wijst erop dat de collectieve arbeidsovereenkomsten nr. 82 en nr. 82 bis de wetgeving evenwichtig en duidelijk uitvoeren.

Die interprofessionele instrumenten leggen effectief verplichtingen op aan de werkgever maar ook aan de betrokken werknemer, en verdelen derhalve de verantwoordelijkheid tussen de werkgever en de werknemer aan wie een outplacementbegeleiding wordt aangeboden.

Zo bepaalt artikel 5 van de huidige collectieve arbeidsovereenkomst met name dat een outplacementaanbod slechts geldig is als het beantwoordt aan de kwaliteitscriteria die in dat artikel zijn vastgesteld.

Artikel 5, 5° bepaalt in het bijzonder dat de afstand tussen de woon- of werkplaats van de werknemer en de plaats waar de outplacementbegeleiding wordt ingericht, redelijk moet zijn; ter beoordeling hiervan dient uit het outplacementaanbod te blijken dat de dienstverlener blijk geeft van geografische beschikbaarheid en moet er rekening worden gehouden met de verplaatsingsmogelijkheden van de werknemer, met inbegrip van de kostprijs, alsook met de aard en het niveau van zijn kwalificatie.

Volgens de commentaar van dat artikel en het begeleidende advies bij de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 82 bis moet ter beoordeling van de verplaatsingsmogelijkheden van de werknemer rekening worden gehouden met de volgende elementen: de fysieke geschiktheid van de werknemer, zijn normale plaats van tewerkstelling, de beschikbaarheid van het openbaar en/of eigen vervoer en ten slotte de duur, de kosten alsook de frequentie van de verplaatsing.

Verder bepaalt artikel 8 van de collectieve arbeidsovereenkomst dat de werknemer die met de outplacementbegeleiding heeft ingestemd, gehouden is om er te goeder trouw aan mee te werken. Outplacement is echt een kans voor de werknemer, die dus inspanningen moet leveren om dat outplacement te volgen; zoals hierboven is aangegeven, moeten er wel voorafgaande voorwaarden worden vervuld, opdat de werknemer zijn verplichtingen kan nakomen.

2. Tenlasteneming van de transportkosten voor outplacement

De Raad merkt op dat het in de adviesaanvraag opgeworpen vraagstuk, namelijk de tenlasteneming van de transportkosten voor de outplacementbegeleiding, geen probleem is qua interpretatie van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 82, zoals de adviesaanvraag laat verstaan. Hierboven is immers aangegeven dat die collectieve overeenkomst duidelijk bepaalt aan welke voorwaarden het outplacementaanbod moet voldoen om geldig te zijn.

- a. Voor de individuele outplacementbegeleiding kan de geldigheid van het aanbod dus worden nagegaan aan de hand van de kwaliteitscriteria die de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 82 vaststelt. De beschikbaarheid van de plaats waar de opleiding wordt georganiseerd, de door de werknemer af te leggen afstand en het probleem van de tenlasteneming van de transportkosten zijn belangrijke elementen van die kwalitatieve analyse. Die analyse moet worden verricht in het kader van de in artikel 7 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 82 vastgestelde procedure.
- b. Voor de outplacementbegeleiding in het kader van een collectief ontslag en/of de begeleiding via de oprichting van een tewerkstellingscel, moet de geldigheid van het aanbod eveneens worden nagegaan op grond van de kwaliteitscriteria die de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 82 vaststelt.

De Raad constateert evenwel dat sommige gewestelijke arbeidsbemiddelingsinstanties de transportkosten ten laste nemen en andere niet. Het gevolg daarvan kan zijn dat werknemers van eenzelfde bedrijf die worden ontslagen en aan wie een outplacementbegeleiding wordt aangeboden, niet gelijk worden behandeld, zeker wanneer er een samenwerking tussen die gewestelijke instanties is ingesteld. De Raad vindt het bijgevolg nuttig dat die instanties een gemeenschappelijk beleid afspreken om te vermijden dat werknemers die tewerkgesteld zijn in een bepaald gewest maar in een ander gewest wonen, met extra kosten geconfronteerd worden omdat het gewest van hun woonplaats niet voorziet in de tenlasteneming van de transportkosten.

3. Kostprijs van de outplacementbegeleiding

De Raad merkt op dat uit de analyse van de collectieve arbeidsovereenkomsten van de paritaire comités blijkt dat geen enkele sectorale bepaling voorziet in een vergoeding van de transportkosten voor outplacement.

Wel werden naast de eventuele gewestelijke tegemoetkomingen praktijken uitgewerkt in sommige ondernemingen.

Verder herinnert de Raad eraan dat de laatste alinea van artikel 9 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 82 bepaalt dat de paritaire comités de kostprijs van de outplacementbegeleiding collectief ten laste kunnen nemen.

De Raad verzoekt de paritaire comités die mogelijkheid met de nodige aandacht te onderzoeken.
